

AF amsterdams
AK fonds voor de
kunst

Amsterdamprjs voor de Kunst. Foto Eva Plevier

ORGANISATIE EN FINANCIËN

Organisatie en financiën

Dit hoofdstuk gaat in op de belangrijkste bedrijfsmatige ontwikkelingen binnen het AFK in 2023.

Onderdeel hiervan is de jaarrekening 2023, bestaande uit de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over het boekjaar 2023. De jaarrekening is samengesteld conform de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving artikel 640 (Organisaties zonder winstoogmerk). In de jaarrekening zijn per onderdeel toelichtingen opgenomen en is de resultaatverwerking weergegeven.

Inkomsten AFK

Het AFK voert voor de gemeente Amsterdam het merendeel van de subsidie-regelingen voor kunst en cultuur uit, waaronder regelingen voor projectsubsidies en regelingen voor meerjarige subsidies. Deze regelingen hebben hun basis in het gemeentelijk Kunstenplan 2021-2024, dat eind 2020 is vastgesteld. De overeenkomst van de opdracht die de gemeente Amsterdam met AFK in 2016 heeft afgesloten was ook in 2023 van kracht en inmiddels is een nieuwe overeenkomst vastgesteld voor de komende periode.

Het AFK en de gemeente Amsterdam hadden in 2023 regelmatig en constructief overleg over ontwikkelingen in het veld en daaruit voortvloeiend beleid en regelingen. Een centrale rol was er voor de voorbereiding van de nieuwe Kunstenplanperiode 2025-2028, maar ook zijn er voorbereidingen getroffen voor tijdelijke, nieuwe regelingen die deels in 2024 worden uitgevoerd (Pilotregeling Nieuw Bereik, Uitvoeringsagenda Nachtcultuur en regeling Risicovolle programmering). In deze ambtelijke overleggen stonden ook de financiële kaders op de agenda.

Zo was 2023 het jaar waarin eerdere kortingen op het budget voor het AFK (zowel voor de activiteiten als voor de beheerslasten) ongedaan werden gemaakt (besluit vanuit het coalitieakkoord 2022).

Het budget voor verslagjaar 2023 bedroeg uiteindelijk in totaal € 39.099.594 voor alle regelingen en voor de bedrijfsvoering om deze regelingen uit te voeren (inclusief herbestedbare middelen en exclusief overige). Dit was inclusief een nominale prijscompensatie (accres) van 3,2% ten opzichte van het budget 2022 en een extra nominale prijscompensatie, waarmee de totale indexatie op de van de gemeente ontvangen subsidie ongeveer 7% bedroeg.

Activiteitenlasten

In 2023 namen de aanvragen voor de subsidies vanuit de projectregelingen opnieuw toe in vergelijking met voorgaand jaar, zie hiervoor ook de cijfers in de andere delen van het jaarverslag. Financieel kon dit opgevangen worden door inzetten van de bestemmingsfondsen die hiervoor beschikbaar waren. Het negatief saldo op de activiteiten van € 959.121 kan daarmee geheel verwerkt worden. Het is belangrijk dat we in 2024, aan het einde van deze kunstenplanperiode, niet negatief uitkomen in de besteding van subsidies. Dat vraagt in een afsluitend jaar altijd extra monitoring.

Beheerslasten

Het positief saldo beheer kent zijn oorsprong met name in een tweetal extra bijdrages vanuit de gemeente die eerst eind 2023 bekend werden, in combinatie met een scherpe bewaking van de begroting op de personele lasten. Er was ook meer budget beschikbaar door het terugbuigen van de eerder opgelegde korting, in combinatie met de indexatie.

In de posten 'beheerslasten' zijn alle kosten opgenomen die het AFK maakt om de regelingen uit te voeren, alsmede de organisatiekosten voor bijvoorbeeld Amsterdamprijs voor de Kunst, het International Art Talent Festival (eindpresentatie van de 3Package Deal-deelnemers) en het zomerevent voor de culturele sector in samenwerking met Amsterdamse Culturele Instellingen (ACI) en Amsterdamse Kunstraad (AKr). Ook tariefstijgingen, cao-componenten, de inhuur van tijdelijke medewerkers en wervingskosten voor nieuwe medewerkers zijn erin verwerkt.

Het percentage beheerslasten ten opzichte van de totale lasten is in 2023 iets gestegen ten opzichte van voorgaand jaar (8,7% versus 8% in 2022).

In 2023 is gewerkt aan de implementatie van het in 2022 gestarte traject om de organisatiestructuur beter te laten aansluiten op de actuele taken en werkwijze van het fonds. Zo is er een interim-manager voor het subsidiebureau aangetrokken, is de werving gestart voor een (parttime) HR-medewerker en zijn de secretariële ondersteuning van de organisatie en de inhoudelijke ondersteuning van het subsidiebureau gebundeld in het nieuwe servicebureau. Ter voorbereiding van de behandeling van de aanvragen voor vierjarige subsidie 2025-2028 is de pool met adviseurs uitgebreid, is er een team van financieel analisten gevormd en is de flexibele schil van medewerkers die op piekmomenten kunnen helpen bij het behandelen van de projectaanvragen vergroot.

In 2023 vervolgden we onze samenwerking met en ondersteuning van Cultuurherstel en Stichting Amsterdam 750. Daarnaast hebben we de afdeling Kunst & Cultuur van de gemeente Amsterdam ondersteund bij hun werkzaamheden voor de Subsidieregeling Kunst en Cultuur Amsterdam 750. Beide samenwerkingen verlopen positief en zijn ook voor het AFK inspirerend. Ze sluiten goed aan op onze rol en kennis van het culturele veld, en vergroten ondertussen onze verbinding met een breder deel van de samenleving en nieuwe groepen aanvragers. De betrokkenheid van het AFK wordt door deelnemers bovendien vaak als keurmerk gezien.

Voor Cultuurherstel is ook in 2023 en 2024 budget beschikbaar gekomen om de werkzaamheden verder te professionaliseren en te intensiveren. Het AFK maakt samen met mede-initiatiefnemer de Amsterdamse Kunstraad, en partners gemeente Amsterdam en provincie Noord-Holland, deel uit van de stuurgroep van Cultuurherstel. Het AFK beheert het budget en verantwoordt dat in de jaarrekening. Stichting Amsterdam 750 is door de gemeente opgericht om regelingen uit te voeren voor culturele en maatschappelijke initiatieven en projecten die bijdragen

aan de feestelijke viering van Amsterdam 750 jaar, tot en met de verjaardag op 27 oktober 2025. AFK ondersteunt deze stichting op basis van een samenwerkingsovereenkomst bij het maken of aanpassen van de regeling, bij de behandeling van de projectaanvragen, de (financieel-)administratieve afhandeling en ICT-inrichting en beheer daarvan.

Personeel

Functies personeel in dienst gemiddeld over 2023

	Gemiddeld aantal fte's 2023	Gemiddeld aantal personen 2023	Gemiddeld aantal fte's 2022
Formatie			
Directeur-bestuurder	1,0	1,0	1,0
Hoofden	4,0	4,8	2,7
Stafmedewerkers	5,0	5,9	4,9
Communicatie	0,9	1,0	1,2
Teammedewerkers, Secretariaat en directiemedewerker	4,9	5,5	5,6
Financiën en ICT	3,7	4,0	3,7
Cultuurverkenner	1,1	4,8	1,1
Stagiaires, oproepkrachten en vrijwilligers	1,5	1,9	0,7
Formatielasten	22,1	28,9	20,9

De vaste formatie 2023 kent een iets hoger aantal fte's dan hier zichtbaar, door tussentijdse vacatures. Daar waar een vacature tijdelijk vervuld moet worden omdat er nog geen nieuwe medewerker is aangenomen, wordt veelal een externe medewerker ingehuurd, die niet in deze formatie is opgenomen.

De medewerkers die aanvragen behandelen en toegekende aanvragen monitoren, vormen samen het subsidiebureau: de hoofden, stafmedewerkers en gedeeltelijk de stagiairs. Verder is er een team dat de financiën, bedrijfsvoering en ICT verzorgt, een directieadviseur beleid & ontwikkeling en een communicatieteam. De cultuurverkenner vielen in 2023 nog onder het team communicatie, maar zullen eind 2024 deel gaan uitmaken van het subsidiebureau. Het secretariaat (nu: servicebureau) ondersteunt de managers, directeur en de organisatie in bredere zin.

Het ziekteverzuimpercentage bedroeg 3,87% in 2023 (3,83% in 2022). We zien ten opzichte van 2022 wat meer kortdurend verzuim en minder langdurend verzuim. De formatie is gegroeid, waardoor het aantal verzuimmeldingen iets is opgelopen (nu 24 meldingen), maar het verzuimpercentage mooi laag blijft. Voor het begeleiden van zieke medewerkers en hun herstel worden we door ArboNed ondersteund.

Treasury

In 2023 hebben we de spaarrekening die we bij ASN Bank onderhielden opgezegd. We bankieren nu bij twee banken: ING en ABN AMRO. In 2023 zijn er positieve renteresultaten behaald op de spaarrekeningen, na jaren van negatieve rentes. Hierdoor kon er per saldo € 38.120 worden bijgeschreven, een bedrag dat verder in de resultaatverwerking is meegenomen.

De ING is de huisbankier van AFK, de bank waar we de betalingen mee verrichten. Bij de ABN AMRO is een deel van de reserves gestald. In 2023 heeft ABN AMRO een korte termijndepositorekening aangeboden tegen hogere rente, waar we gebruik van maken.

Overigens is het hebben van gelden geen uitgangspunt voor het AFK. Voor de projecten maken we kort na besluitvorming in principe 90% van het beschikte bedrag naar de organisaties over. Voor de meerjarig gesubsidieerde organisaties betalen we het beschikte jaarbedrag in twaalf termijnen (bij de hogere subsidies) of in twee termijnen (bij de lagere subsidiebedragen). Bij de meeste andere regelingen bevoorschotten we voor 90% of 100%.

Aan de inkomende kant stemmen we de liquiditeitsbehoefte af met de gemeente. Crediteuren betalen we in principe in veertien dagen na inboeken van de factuur, mits die factuur aan alle vereisten voldoet.

Vermogenspositie en resultaatverwerking

Het AFK heeft een algemene reserve voor de bedrijfsrisico's van iets minder dan € 1.000.000. Het is al enkele jaren onze wens om deze reserve te verhogen vanwege onder meer de groei van de organisatie en de daarmee gepaard gaande risico's. Dit is echter moeilijk te realiseren omdat het AFK weinig mogelijkheden heeft om positief resultaat te boeken op de bedrijfsvoering, en in het geval van een positief resultaat dit nodig heeft voor dekking van kosten in andere jaren. De meerjarenbegroting kent een drietal jaren met een neutraal of positief resultaat en één jaar (het jaar waarin we de behandeling van de vierjarige aanvragen uitvoeren) met een negatief resultaat, waarvoor dus 'gespaard' moet worden. Het positief resultaat op de bedrijfsvoering in 2023 wordt deels gebruikt voor dit sparen en deels ingezet als specifieke buffer in 2024 voor onvoorziene personele kosten die in de begroting niet afgedekt kunnen worden. Verder zijn er diverse bestemmingsfondsen.

Het bestemmingsfonds 'Risicoreserve Kunstenplan beroepen en bezwaren' (groot € 2.000.000) kennen we vanwege de financiële risico's die AFK loopt bij de besluitvorming van de regelingen, met name de meerjarige: cultuurcoaches, ontwikkeling en in het bijzonder de vierjarige regeling. Het gaat vooral bij deze laatste om grote bedragen, voor de complete vier jaar van het kunstenplan. Na de besluitvorming over de vierjarige subsidies Kunstenplanperiode 2021-2024 zijn er bezwaar- en beroepsprocedures door aanvragers gevoerd. De laatste beroepszaak is pas in 2023 beslist. Het eindresultaat is dat we geen gebruik hebben hoeven maken van deze risicoreserve.

Aangezien de aanvraagprocedure voor de nieuwe Kunstenplanperiode 2025-2028 bij het schrijven van dit jaarverslag al loopt, en de totale omvang van zowel de beschikbare subsidies als het aantal aanvragers zeer fors is toegenomen, is dit bestemmingsfonds onvoldoende. We zijn in overleg met verzekeraar en gemeente hoe we ons financieel tegen risico's van negatieve besluiten bij bezwaar en beroep kunnen indekken.

In het bestemmingsfonds 'Nog te besteden projectsubsidies 2021-2024' doteren en onttrekken we de resultaten van de diverse projectenregelingen, zodat we bij positief resultaat het geld beschikbaar houden voor een volgend jaar en bij negatief resultaat we dat uit dit bestemmingsfonds kunnen dekken. Per saldo onttrekken we in 2023 € 765.868. Daarmee komt het fonds op een resterend saldo van € 258.340.

Het bestemmingsfonds 'Behandeling meerjarige aanvragen 2024' is in het leven geroepen om de hogere bedrijfsvoeringslasten in 2024 voor de behandeling van vierjarige aanvragen te kunnen dekken. We doteren, conform begroot, € 250.000 vanuit de herbestedbare middelen en het bedrijfsvoeringsresultaat aan dit fonds. Daarnaast hebben we met de gemeente afspraken gemaakt over extra middelen voor de behandeling, gezien de forse uitbreiding van het aantal organisaties dat aanvraagt, mede vanwege de overheveling van de A-Bis organisaties naar het AFK. Na aftrek van de in 2023 gemaakte voorbereidingskosten is de in 2023 ontvangen bijdrage van de gemeente ook in dit fonds geplaatst, waardoor bij aanvang van het behandeljaar 2024 daar € 904.678 beschikbaar is. De gemeente vult dit in 2024 nog aan met een tweede bedrag en ook vanuit de herbestedbare middelen 2024 wordt een dotatie verwacht, waarmee in principe de te maken kosten gedekt worden.

De raad van toezicht heeft eind 2023 kanttekeningen geplaatst bij de wijze waarop het sparen voor de behandelkosten van de vierjarige regeling is ingericht. De rvt wil daarover in dit jaarverslag het volgende opmerken:

'De rvt keurde de begroting 2024 goed, maar formuleerde daarbij een belangrijke overweging. De begroting over 2024 sluit met een substantieel tekort van € 1.553.529. Dit tekort hangt vrijwel geheel samen met incidentele extra lasten voor de behandeling van aanvragen voor de 4-jarige regeling. De bestuurder heeft aangegeven dit tekort te zullen dekken voor een bedrag van € 595.000 uit een reeds eerder voor dit doel gevormde reserve en voor een bedrag van € 500.000 uit naar verwachting over 2023 en 2024 terugvloeiende, herbestedbare activiteitenlasten.

Het bedrag van € 595.000 is ontstaan uit in het verleden herbestedbare activiteitenlasten die met toestemming van de gemeente konden worden gereserveerd voor de extra lasten van 2024. Voor reservering van de overheveling in 2023 en 2024 van het bedrag van € 500.000 is geen voorafgaande toestemming van de gemeente verkregen. De bestuurder gaf aan te verwachten dat deze toestemming niet vooraf maar later wordt gekregen. Formeel ligt dit echter niet vast.

De rvt vindt het voor een goed bestuur en financiële continuïteit niet wenselijk dat de Stichting onvoldoende voorafgaande zekerheid heeft over een dergelijk groot bedrag dat voor de dekking van onvermijdelijke lasten noodzakelijk is.

Gelet op de stand van de reserves van het AFK ultimo 2023 is de financiële continuïteit thans niet in het geding, ook niet met een eventueel ongedekt deel van het verwachte tekort over 2024. Voor de toekomst evenwel is het van belang hier duidelijkere bestuurlijke afspraken over te maken. Daarvoor is medewerking van de gemeente nodig.'

Inmiddels is er overleg tussen gemeente en het AFK om tot een oplossing te komen. In 2023 doteren we vanuit enkele regelingen de herbestedbare middelen afkomstige bedragen naar die specifieke bestemmingsreserves omdat de toegekende middelen specifiek voor een bepaald doel zijn toegekend: Cultuurherstel, Cultuurcoaches en Ontwikkelregeling. Bij de Ontwikkelregeling zijn we op een administratieve dubbeling gestuit uit voorgaande periode. Deze corrigeren we, waardoor er een onttrekking van € 1,5 miljoen plaatsvindt. Voor de andere twee doelen is telkens nauw contact met de betreffende afdelingen van de gemeente om de beschikbare gelden in komende periode aan te kunnen wenden.

Bij het nieuwe bestemmingsfonds 'regeling Tweejarige subsidies Cultuurmakers' is dit feitelijk andersom: we onttrekken het deel dat we in 2023 al voor 2024 hebben toegekend (vanwege de twejarige periode 2023-2024) en vereffenen dit in 2024 met het door de gemeente beschikbaar gestelde budget.

Voorts is er een nieuw bestemmingsfonds: 'Investering nieuwe behandelprogramma'. Na jaren voorbereiding zijn we gestart met het ontwikkelen van

een nieuw behandelprogramma waarin we de aanvragen van de subsidies en alles wat daarvoor administratief nodig is kunnen verwerken. We doen dit met een daarin gespecialiseerd bedrijf (Aiwos te Gouda), ondersteund door een ander ICT-bedrijf (ICATT) en met onze eigen medewerkers.

Voor deze werkzaamheden bestaat geen standaard software en na een traject van onderzoek, offertes en bijbehorende testcases, hebben we geconstateerd dat een door andere fondsen veel gebruikt programma minder goed aansluit bij de wijze waarop het AFK werkt.

De opzet is dat we per regeling de software verder inrichten, te beginnen met de regeling Vierjarige subsidies Kunstenplan 2025-2028. De hele doorlooptijd van dit traject zal drie tot vier jaar zijn. Pas na oplevering kan dan die investering worden geactiveerd.

De gemeente draagt bij door in 2023 en 2024 extra subsidie te verlenen, die nu in dit bestemmingsfonds wordt geplaatst. Daarnaast was er een aanloopbedrag beschikbaar, dat nog niet geheel is besteed en daarom ook is toegevoegd.

Resultaat bedrijfsvoering en nieuw bestemmingsfonds 'personele lasten bijzondere omstandigheden'

Het resultaat bedrijfsvoering zoals dat in de staat van baten en lasten is opgenomen, vóór verwerking 'overige' is € 296.485 positief. Na verwerking van vooruitontvangen baten met een specifieke bestemming en de dotatie aan het bestemmingsfonds 'Behandeling meerjarige aanvragen' resteert € 119.871 die we aan het nieuwe bestemmingsfonds 'Personele lasten bijzondere omstandigheden' toevoegen. Dit bestemmingsfonds is bedoeld om onvoorspelbare kosten op te vangen bij personele mutaties, ziekte of benodigde extra inzet bij onverwachte drukte.

Al met al daalt het totale vermogen van € 6,6 miljoen naar € 4,5 miljoen. Belangrijkste oorzaken zijn dus de correctie Ontwikkelregeling en de onttrekkingen voor de projectsubsidies en de Tweejarige regeling Cultuurmakers.

Balanstotaal

Een van de kenmerken van de balans bij het AFK is dat deze gelieerd is aan de vierjarige cyclus van een Kunstenplan en dat er hierdoor eens in de vier jaar een enorme sprong in balanstotaal ontstaat (vanwege de vierjarige toekenningen), dat vervolgens in jaarschijven terugloopt. In het jaar voorafgaande aan het eerste jaar van een nieuwe kunstenplanperiode is er een ophoging met de toekenningen aan de vierjarig gesubsidieerde organisaties aan de passivakant (kortlopende schulden) en eenzelfde bedrag als vordering op de gemeente Amsterdam aan de activazijde van de balans (in 2020 met zo'n € 88 miljoen, dat zal in 2024 een nog veel hoger bedrag zijn vanwege de voormalige A-Bis organisaties die nu ook door AFK worden beoordeeld). Elk jaar wordt dit met een kwart verlaagd vanwege de uitbetaling in dat jaar aan de organisaties en de ontvangsten van deze middelen van de gemeente. Zo neemt het balanstotaal in 2023 af met bijna € 25.000.000.

Risicoparagraaf: financiën, personeel, ICT, juridisch

Het AFK kent als organisatie risico's die de continuïteit van de bedrijfsvoering en het uitvoeren van de regelingen kunnen bedreigen. Deze risico's zijn te vinden op het gebied van financiën, personeel, ICT en juridische zaken.

Financiën

De gemeente Amsterdam is de enige geldverstrekker van het AFK. Dit hangt samen met het voornaamste doel waarvoor de organisatie is opgericht. Door de overeenkomst met de gemeente over de uitvoering van de diverse regelingen voor Kunstenplanperiode 2021-2024, is er enige zekerheid voor de middellange termijn. Het brengt echter ook financieel risico met zich mee. De financiële kaders van het AFK zijn immers verbonden met politieke besluitvorming en beschikbaarheid van gemeentelijk budget. Het AFK heeft geen mogelijkheid om wegvallende middelen op een andere manier aan te vullen.

Dat hier sprake is van een serieus risico bleek toen de gemeente per 2021 een integrale subsidiekorting doorvoerde van € 500.000. Nu deze per 2023 is teruggedraaid door het in 2022 aangetreden college, konden we de begroting iets ophogen en enkele voor de werkzaamheden noodzakelijke personele uitbreidingen in gang zetten en realiseren.

Een ander financieel risico dat eerder in beeld was gebracht, betrof de toegenomen kans op bezwaren en beroepen bij de projectsubsidies, omdat bij minder beschikbare middelen het toekenningspercentage daalt. Ook zouden daarmee juridische kosten hoger worden.

Dit was in 2022 al grotendeels uitgebleven, mede doordat het subsidiebudget voor projecten met tijdelijke middelen op peil was gebracht. Vervolgens werd in het coalitieakkoord ook de eerder voorgenomen structurele korting afgewend, en kwam na twee jaar het budgetdeel weer beschikbaar dat eerder door de gemeenteraad van de projectsubsidies naar de ontwikkelregeling was verplaatst. Hierdoor konden de projectsubsidies in 2023 weer op volle toeren draaien en werd dit risico gemitigeerd.

In 2023 heeft de gemeente voor, en in goed overleg met het AFK het financieel kader voor de Kunstenplanperiode 2025-2028 vastgelegd. Dit is aangepast aan de grotere taken die het AFK toebedeeld heeft gekregen.

Desalniettemin is de praktijk van een publieke subsidiënt per definitie dat er voor de langere termijn geen garanties zijn dat budgetten ongemoeid beschikbaar blijven. Daarop zijn immers gemeentelijke en landelijke politieke en financiële ontwikkelingen van invloed. Naast algemene economische tendensen, zijn ook de (landelijke) discussie over een andere inrichting van het cultuurbestel van invloed en de komst van een regering waarbij het ernaar uitziet dat kunst en cultuur geen prioriteit zijn, en er meer geïnvesteerd gaat worden in de regio's, mogelijk ten koste van de grote steden.

Het AFK werkt dus altijd voor de wat langere termijn met onzekerheden in de begroting voor zowel (subsidie-)activiteiten als bedrijfsvoering. Daarnaast waren er in de hele samenleving afgelopen jaren grillige en forse kostenstijgingen onder invloed van onder meer geopolitieke omstandigheden. De ontwikkeling daarvan voor komende periode is moeilijk te voorspellen. Het kan effect hebben op kosten voor huisvesting, energie, onderhoud, loonontwikkeling en de tarieven van freelance medewerkers. In de meerjarenbegroting houden we daar tot op zekere hoogte rekening mee, maar bij excessieve ontwikkelingen zullen maatregelen nodig zijn. Afgelopen jaren heeft de gemeente zowel het activiteiten- als bedrijfsvoeringsbudget van het AFK geïndexeerd. De verwachting is dat dat ook komende jaren het geval zal zijn, maar daarover bestaat voorafgaand aan de meerjarige periode geen zekerheid; dit wordt jaarlijks bepaald.

Een belangrijk aspect van het beheersen van bovengenoemde risico's, die niet alleen voor het AFK maar voor de hele Amsterdamse cultuursector gelden, is de goede en intensieve werkrelatie tussen het AFK en de afdeling Kunst & Cultuur van de gemeente. Deze zorgt ervoor dat risico's tijdig in beeld zijn, open besproken worden en dat samen naar oplossingen kan worden gezocht. Dit alles binnen de bandbreedte van ieders rol en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een sterke en toekomstbestendige culturele sector in Amsterdam.

Personeel

Net als in 2022 heeft AFK in 2023 qua personele lasten en daaraan gerelateerde kosten binnen de daartoe gestelde financiële kaders gewerkt, met zelfs een licht overschot. Er was een hoger budget beschikbaar door het terugdraaien van de eerder opgelegde subsidiekorting, maar door personele mutaties was het bureau niet aldoor op volledige sterkte bezet. Omdat de personele lasten door de aard van onze publieke dienstverlening veruit het grootste deel van de begroting uitmaken (2023 80%, 2022 bijna 84% van de bedrijfsvoeringslasten), is een goed systeem van bewaking hiervan essentieel en hier werken we nu mee.

De introductie van een manager voor het subsidiebureau, in 2022 eerst op interimbasis gestart, pakt heel positief uit. Er is meer aandacht voor de begeleiding van de inhoudelijke teams (staf en hoofden) bij de uitvoering van hun werkzaamheden, alsmede voor de werkorganisatie. Door omstandigheden is de functie 'interim-manager subsidiebureau' in 2023 door twee verschillende personen aansluitend uitgevoerd. Daarbij behoorden in 2023 ook voorbereidende werkzaamheden voor de behandeling van de vierjarige regeling. In overleg met de organisatie is besloten om de functie manager subsidiebureau daarna permanent te maken; daarvoor is vervolgens een wervingsprocedure gestart.

Het AFK kent gespecialiseerde werkzaamheden en daarmee gespecialiseerde medewerkers. Zeker als het gaat om de medewerkers die de behandeling van de subsidieaanvragen in hun pakket hebben, te weten de stafmedewerkers en hoofden en in zekere mate ook de medewerkers bij financiën.

Met de groei van het aantal medewerkers neemt ook het aantal wisselingen in een jaar toe. We gaven in een eerder jaarverslag al aan dat medewerkers hier zo'n vijf tot tien jaar werkzaam zijn en dat er dus op een personeelsbestand van circa dertig medewerkers ongeveer vijf wisselingen per jaar te verwachten zijn. In 2023 hadden we binnen het vaste team van medewerkers vier wisselingen, naast de gebruikelijke in- en uitstroom bij kortere dienstverbanden zoals cultuurverkenners en stagiaires.

In 2023 hebben we zelf een aantal procedures gevoerd, maar zijn we bij enkele wervingsactiviteiten ook begeleid door Dixon & De Jaeger. Binoq Atana was intensief betrokken bij de tweede wervingsronde voor meerjarige adviseurs, die in 2023 plaatsvond (de eerste wervingsronde in 2022 hebben we zelf gedaan samen met een onafhankelijke selectiecommissie).

In de aanloop naar het nieuwe jaar en mede in verband met de voorbereidingen voor de behandeling van de aanvragen voor vierjarige subsidies voor de Kunstenplanperiode 2025-2028 die de eerste helft van 2024 loopt, zijn er met

het personeel trainingen voorbereid en deels al uitgevoerd. Het gaat daarbij om schrijftrainingen en financiële trainingen. Ook startten de voorbereidende bijeenkomsten van adviescommissies.

In 2023 is de werving gestart van een HR-medewerker, samen met de Museumvereniging (die twee verdiepingen boven AFK kantoor houdt). Deze functie is nieuw bij het AFK, en verlicht enerzijds de workload bij de manager financiën en bedrijfsvoering en zorgt anderzijds voor gespecialiseerde kennis en aandacht in onze groeiende organisatie. Dit draagt bij aan het behoud van een stabiele en professionele bedrijfsvoering bij toegenomen taken en omvang van het AFK.

Het AFK werkt sinds 2022 met een externe vertrouwenspersoon, Francine Prak. In de medewerkersgids is een uitgebreide routekaart en beschrijving opgenomen van de mogelijkheden voor medewerkers om bijvoorbeeld melding te maken van ongewenst gedrag. Daarbij is er aandacht voor formeel of informeel aankaarten, zowel binnen de organisatie als via de vertrouwenspersoon. De organisatie heeft in 2023 daarnaast zelf onder leiding van een HR-specialist een gedragscode opgesteld, die meer specifiek ingaat op gewenst gedrag, waarden en normen bij de samenwerking op de werkvloer.

Het AFK wordt, net als andere subsidiënten, in toenemende mate benaderd met meldingen over mogelijk grensoverschrijdend gedrag bij door het AFK gesubsidieerde organisaties of kunstenaars. Het AFK neemt meldingen altijd serieus en verkent deze, maar binnen de grenzen van onze rol en verantwoordelijkheid als subsidiënt. Het AFK is immers geen meldpunt zoals Mores, geen onderzoeksbureau en niet de politie. En de verantwoordelijkheid voor het oplossen van ongewenst gedrag ligt bij de betreffende organisatie of kunstenaar. We vinden het echter belangrijk om vanuit onze overstijgende blik en invloed op de sector wel zo veel mogelijk bij te dragen aan een veilige en eerlijke culturele sector. Meldingen zijn heel verschillend van karakter, van vaag tot concreet en van anoniem tot volledig open. Het kost vaak veel tijd om daar meer grip op te krijgen. Als de verkenning voldoende aanleiding geeft, gaan we in gesprek met directie of toezichthouders,

of de betreffende kunstenaar. We hechten aan hoor en wederhoor, en kunnen zo nodig afspraken maken over maatregelen die de organisatie gaat treffen en monitoring. We hebben bij meldingen vaak contact met andere subsidiënten en/of Mores omdat meldingen veelal op meer plekken tegelijk worden gedaan. Bovendien werken we met de gemeente aan een gezamenlijke werkwijze voor de behandeling van dergelijke meldingen.

ICT

Het op orde houden en indien nodig versterking van de veiligheid en bescherming van de data die we in onze systemen hebben is een permanente bron van aandacht. Bij het ontwikkelen van ons nieuwe behandelstelsel is intern direct Multi Factor Authentication (MFA) ingevoerd. Onderzocht wordt per wanneer we dat ook voor de aanvragers gaan invoeren.

De IT-Audit die we hebben doorlopen gaf enkele aanwijzingen voor verbetering (zoals invoeren van MFA ook op de eigen systemen) en worden in 2024 verder opgepakt. Er werden geen grote risico's geïdentificeerd.

Er zijn voorbereidingen getroffen voor de vervanging van onze server. Gekeken is naar de opties om alle data 'in the cloud' te zetten. Omdat het huidige (oude) behandelstelsel niet op die manier kan werken, gecombineerd met de hoge kosten voor een hostingoplossing, hebben we besloten om opnieuw een eigen server aan te schaffen en in te richten. Dit biedt bedrijfscontinuïteit voor de komende vijf tot zeven jaar, waarin de overgang naar 'in the cloud werken' dan verder voorbereid kan worden, gelijktijdig met het uifaseren van het huidige behandelstelsel. Tegelijkertijd bouwen we verder aan het nieuwe behandelstelsel. We schatten in dat dit een doorlooptijd van zo'n drie jaar kent voordat alle regelingen in het nieuwe behandelstelsel zijn geïmplementeerd.

Juridisch

Er zijn heel verschillende juridische risico's, bijvoorbeeld bij het opzetten en uitvoeren van de regelingen, maar ook bij overeenkomsten met (tijdelijke) medewerkers en inhuur van personeel. We maken bij het opstellen van regelingen altijd inschattingen van de financiële risico's die hiermee gepaard kunnen gaan, bijvoorbeeld bij beroep en bezwaar op (gedeeltelijke) toekenningen of afwijzingen. Ook bij de keuze voor de werkwijze of systematiek van een regeling spelen deze risicoafwegingen mee: hoeveel overvraag verwachten we bijvoorbeeld, welke bedragen zijn ermee gemoeid, kunnen aanvragers snel nog eens terugkomen of wordt het budget meteen voor meer jaren tegelijk vergeven? We werken hiervoor samen met een externe jurist die goed thuis is in subsidierecht en bestuursrecht en de werkpraktijk van het AFK (en enkele landelijke fondsen) door en door kent. Bij complexe beroeps- of andere zaken kan specifieke juridische expertise van andere bureaus worden ingezet. We hebben in 2023 een juridisch team samengesteld ten behoeve van de vierjarige regeling. We beogen daarmee voor de nabije toekomst ook de subsidierechtelijke expertise bij meer dan één persoon te borgen, om kwetsbaarheid bij onverhoopte uitval te voorkomen. Het AFK beschikt verder over een onafhankelijke bezwaarcommissie voor een deskundige weging wanneer aanvragers bezwaar maken tegen het besluit op hun aanvraag bij het AFK. De adviezen van de bezwaarcommissie houden ons ook scherp op de kwaliteit van ons werk.

In 2023 hebben we in totaal acht bezwaren op besluiten over projectsubsidies ontvangen. Daarvan zijn vier bezwaren ingetrokken na een gesprek met de stafmedewerker, zijn drie bezwaren ongegrond verklaard en is één bezwaar gegrond verklaard, waarop de aanvraag deels is gehonoreerd. In 2023 ontvingen we één bezwaarschrift over een besluit volgens de regeling Tweejarige subsidie Cultuurmakers. Dit bezwaarschrift is ongegrond verklaard.

Op 23 mei 2023 is een zitting geweest bij de Rechtbank Amsterdam over een beroep in het kader van de regeling Vierjarige subsidies 2021-2024 (besluitvorming in 2020). Dit beroep is ongegrond verklaard.

Functionaris gegevensbescherming en AVG

Het AFK kent een functionaris gegevensbescherming, zoals de AVG (ingevoerd in 2018) dat vereist. We werken naar de vereisten die de AVG stelt op het gebied van verwerking persoonsgegevens. De functionaris gegevensbescherming heeft een jaarverslag 2023 uitgebracht. De functionaris gegevensbescherming meldt in zijn jaarverslag twee incidenten die beide als incidenten met lage impact beoordeeld worden. Het ene betreft een incident bij een organisatie die werkzaamheden voor ons uitvoert, het andere een issue met postverzending. Hierop zijn adequate maatregelen genomen.

Colofon

Het jaarverslag 2023 is een uitgave van het Amsterdams Fonds voor de Kunst.

Samenstelling

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Ontwerp

Piraña grafisch ontwerp, www.pirana.nl

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Bezoekadres

Pakhuis de Zwijger

Piet Heinkade 179

1019 HC Amsterdam

Postadres

Postbus 1079

1000 BB Amsterdam

Tel: 020 – 5200520

www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl

www.afk.nl

info@afk.nl

www.facebook.com/afk020

x.com/AFK020

instagram.com/afk020/

Fantastische kunst voor alle Amsterdammers

AF amsterdams
AK fonds voor de
kunst

afk.nl